

Pradžioje buvo *praktika* ~~tamsa~~

Rūta Mačiulytė

Apie mane

Anksčiau

Tarptautinė studentė Rūta

- ▶ 8 metai NVO sektoriuje
- ▶ 5 metai Jungtinėje Karalystėje
- ▶ Socialinės politikos studijos Jorko universitete (The University of York)
- ▶ Plačios praktikos galimybės, bet... ilgėjausi namų

Kurk Lietuvai

Įdabink savo žinias
prasmingai

Dalyvauk svarbiausių Lietuvos projektų įgyvendinime

Apie JPP „Kurk Lietuvai“

Dabar

JPP „Kurk Lietuvai“ projektų vadovė

- ▶ 20 dalyvių
- ▶ Gyvenusių ir dirbusių užsienyje
- ▶ 1 metus įdarbinti VšĮ „Investuok Lietuvoje“
- ▶ Skolinami viešojo sektoriaus institucijoms
- ▶ 3x 4 mėn. konsultuojamojo pobūdžio rotacijos
- ▶ Pritaikyti gerąją užsienio praktiką Lietuvoje

Apie išskirtis

Vardas: Rūta

Amžius: 23 m.

Išsilavinimas: BA Socialinė politika

Veikla: Konsultuoja MP

Vardas: Karolis

Amžius: 22 m.

Išsilavinimas: Politologijos 4 kurso studentas

Veikla: Tobulina ABC žinias?

VS problema

- ▶ VS dirba beveik 400 000 žmonių
- ▶ T.y. 36,6% visų Lietuvos dirbančiųjų
- ▶ Beveik ½ - vyresni nei 50 m.
- ▶ Kas juos pakeis?

- ▶ „Požiūrio į viešąjį sektorių gerinimas“
- ▶ Neatsiranda, bet yra (su)kuriamas
- ▶ Tikslinė grupė: VS darbuotojai ir praktikantai
- ▶ Kaip gerinsim požiūrį?

praktika
Pradžioje buvo ~~tamsa~~

VS prestižo link

2 žingsnių strategija praktikoms VS:

1. Praktikos programos (*angl. Internship schemes*)
2. Privalomos praktikos visai atsisakoma

1. Praktikos programos (1/7)

Vakarų valstybių metodas: praktikos programos (*angl. Internship schemes*)

- ▶ Tikslas, kurio kryptingai siekiama
- ▶ Apima skirtingas sritis
- ▶ Atviros tam tikro kurso studentams
(dažniausiai prieš paskutinio)

Studentams siūlo:

- ▶ Papildomus mokymus,
- ▶ Lankstumą išbandant save skirtingose veiklose bei rolėse
- ▶ Teorinių žinių pritaikymą praktikoje

Praktikos programos (2/7)

Igyvendinimui reikalingas **bendradarbiavimas tarp priimančiųjų institucijų, universitetų ir studentų**

- ▶ Vienodas indėlis
- ▶ Apskritųjų stalų diskusijos
- ▶ Atsižvelgiant į visų šalių lūkesčius, kuriamas praktikų programos modelis
- ▶ Gali būti testuojamas vienoje institucijoje ir ilgainiui perkeliamas į bendrąją VS sistemą

Tikėtini lūkesčiai: projektų valdymas, žmogiškieji ištekliai, derybų ir komunikacijos praktinių gebėjimai

Praktikos programos (3/7)

Nuoseklus karjeros centrų įsitraukimas – sėkmės garantas

- ▶ Tik 54% Lietuvos studentų žino apie praktikos VS galimybes
- ▶ Praktikos programos neįsivaizduojamos be Karjeros centrų indėlio:
 - ▶ *Pvz. JK, JAV 1 ir 2 kursų metu – nuoseklus karjeros konsultavimas*
 - ▶ Išgryninus studento interesų sritis, konsultuojama dėl institucijų, dirbančių su susijusiais klausimais

Praktikos programos (4/7)

Praktika VS – tik labiausiai motyvuotiems ir tai įrodžiusiems

- ▶ Lietuvos VS personalo skyrių atstovai mano, kad į praktikas VS yra siunčiami mažiausiai motyvuoti studentai

Vakarų šalių tendencijos priešingos:

- ▶ Praktika VS – ilgo ir nuoseklaus darbo rezultatas
 - ▶ VS atstovai vykdo „darbo“ atranką
- + atrankos metu atsižvelgiama į savanorišką veiklą, hobius, etc
- ▶ Studentui – puiki treniruotė ruošiantis konkuruoti darbo rinkoje

Praktikos programos (5/7)

Mentorystė viešajame sektoriuje

- ▶ Praktikantas niekada nėra vienas

Mentorius – pagalbininkas:

- ▶ Padeda įvardinti praktikos tikslus, seka studento pažangą
- ▶ Konsultuoja karjeros klausimais
- ▶ Galimai paskiria „darbo bičiulį“ (*work buddy*)

Praktikos programos (6/7)

Rotacijos institucijos viduje

- ▶ Skirtos susipažinti su alternatyviomis VSI veiklomis
- ▶ Pritaikyti įgytas kompetencijas ir žinias kitose/papildomose srityse
- ▶ Išbandyti save keletose skirtingų rolių ar sprendžiant skirtingo pobūdžio klausimus
- ▶ Parodo praktikanto lankstumą ir gebėjimą adaptuotis kintančioje situacijoje/aplinkoje

Praktikos programos (7/7)

Svarbiausia: Gyvenimiškų/aktualių problemų sprendimas!

- ▶ Vienas labiausiai studentus motyvuojančių faktorių
- ▶ Realybės ir svarbos jausmas
- ▶ *Šviežios akys*
- ▶ **Tikroji praktika**
- ▶ Pasaulyje labiausiai vertinama už į problemos sprendimą orientuotą rezultatą (problem-based learning)
- ▶ „Mokausi veikdamas“: teorinių žinių pritaikymas praktikoje

2. Privalomos praktikos atsisakoma

Praktikos programa sudarytų sąlygas pereiti prie savanorystės VS

- ▶ Pasaulyje privaloma praktika – retas reiškinys
- ▶ Išnykus spaudimui praktikuotis

VS praktikai rinksis labiausiai motyvuoti

- ▶ Viešasis sektorius „pasitikės“ savanoriais
- ▶ Sudaromos geresnės sąlygos užsiauginti darbuotojus

Pabaigai: išskirtys

- ▶ Skandinavijos pasididžiavimas
- ▶ VS dirba 30% visų dirbančiųjų
- ▶ Šitose varžybose kiekybine prasme laimime, tačiau kas bus daroma dėl kokybės ir ar gerės studentų požiūris į viešąjį sektorių – mūsų rankose.

Dar kartą apie išskirtis:

Daugiausiai pasiekia ne tie, kurie smarkiai dirba ir nuolat tobulėja.
O tie, kurių tobulėjimui yra sudaromos geriausios sąlygos.

Jei kilo noras bendradarbiauti kuriant praktikos programą, lauksiu žinių!

Rūta Mačiulytė

ruta@kurklit.lt

8 695 15 625